

**Puhemiesneuvoston ja eduskuntaryhmien puheenjohtajien aamukoulu
torstaina 9.10.2025 klo 8.30 – 10 (puhemiehen edustustila)**

Puhemiehistö

Halla-aho Jussi ps
Risikko Paula kok
Filatov Tarja sd

Vestman Heikki kok
Lohi Markus kesk
Ojala-Niemelä Johanna sd
Eerola Juho ps
Ovaska Jouni kesk
Vilhelm Junnila ps
Löfström Mats r
Kontula Anna vas

Kopra Jukka kok
Berg Kim sd
Kurvinen Antti kesk
Tynkkynen Oras vihr
Harkimo Harry liik

Virkamiehet

Koillinen Mikael, Sorto Anna, Kulovesi Tuula, Hindsberg Rainer, Linna Antti, Sarhimaa Johanna

Asialista

1. Edustajanpalkkion menettäminen muun kuin hyväksyttävän poissaolon perusteella

- prof. Veli-Pekka Viljasen lausunto (liite 1)
- emer.prof. Mikael Hidénin lausunto (liite 2)
- vs. pääsihteeri Mikael Koillisen muistio edustajanpalkkiosta annetun lain 2 §:n 3 momentissa tarkoitetun asian käsittelystä eduskunnassa (liite 3)

Vs. pääsihteeri Koillinen esitteli muistion menettelyistä, jotka liittyvät edustajanpalkkion menettämiseen. Aiemmin palkkioasia kuului valtiopäiväjärjestykseen, mutta nykyisin se käsitellään edustajapalkkiolaissa. Puhemiesneuvosto tai valiokunta voi ottaa asian esille, mutta säännöstä ei ole aiemmin sovellettu eikä lain esitöissä ole annettu palkkion menettämistä koskevien edellytysten soveltamisohjeita. Asiasta pyydettiin asiantuntijalausunnot professori Viljaselta ja emeritusprofessori Hidéniltä.

Käydyssä keskustelussa pidettiin yleisesti hyvänä, että asiaa on selvitetty. Osa puheenvuoroista kannatti ohjeiden laatimista siitä, millaiset kriteerit voisivat johtaa palkkion menetykseen. Toisaalta esitettiin, ettei ohjeiden laatimiseen ole tarvetta ja että nykyinen sääntely on riittävää. Myös toimivaltaperuste ohjeiden antamiseen olisi epäselvä. Lisäksi katsottiin, että eduskuntaryhmille tulee välittää tieto käydystä keskustelusta. Todettiin myös, että professori Viljasen lausunto tarjoaa hyvän pohjan soveltamiselle, jos tarvetta ilmenee.

3. Julkisten talouden tila – mitä näkökulmia kestäväan taloudenhoitoon valtiontalouden tarkastustulokset tarjoavat?

- VTV:n alustus aiheesta ja keskustelu

VTV:n pääjohtaja Sami Yläoutinen, johtaja Matti Okko ja johtaja Jaakko Eskola alustivat aiheesta Julkisen talouden tila – mitä näkökulmia kestäväan taloudenhoitoon valtiontalouden tarkastustulokset tarjoavat?

Yläoutinen kertoi, että VTV:n tarkastustulokset toimitetaan tiedoksi valiokunnille. Lisäksi VTV on valmis muihin järjestelyihin, joilla tarkastusten tuloksia voidaan tuoda valiokuntien ja eduskuntaryhmien käyttöön.

Okko esitteli lyhyesti finanssipolitiikan valvonnan ja tarkastuksen havaintoja.

Eskola kävi läpi talousarvion laadintaa ja sen toteutumisen seuranta. Merkittävä osa siirtomäärärahoista jää vuosittain käyttämättä (noin 9 mrd euroa). Tämä tarkoittaa, että hallinnolla on seuraavana vuonna käytettävissään noin 9 mrd euroa enemmän kuin mitä budjetissa on suoraan osoitettu. Eduskunnan budjettiin tekemät muutokset (kuten supistamispäätökset) toteutuvat viiveellä, koska hallinnolla on käytettävissään siirtomäärärahoja.

Yläoutinen totesi myös, että VTV voi ennen seuraavia hallitusneuvotteluja tarjota mahdollisuuden tehdä laajoja kartoituksia vaikutustoimista.

Lopuksi todettiin, että valiokunnille välitetään tieto siitä, että VTV:n tarkastusten tuloksia voidaan hyödyntää valiokuntatyössä.

2. Valiokuntien päätöksistä tiedottaminen

- Valiokuntatyöstä tiedottaminen (liite)

Apulaispääsihteeri Anna Sorto selosti lyhyesti virallisviestinnän nykyiset periaatteet (sovitut vuoden 2023 virkamiestyöryhmässä). Valiokunnan päätöksistä viestitään sen jälkeen, kun asia on käsitelty loppuun valiokunnan kokouksessa. Pääsääntöisesti viestintä tapahtuu kokouksen päätyttyä. Tarvittaessa päätöksistä on tiedotettu myös kokouksen aikana, kun kyseinen asiakohta on käsitelty.

Eduskuntaryhmät ja kansanedustajat voivat viestiä valiokuntien päätöksistä tai antaa haastatteluja asioiden tultua loppuun käsitellyiksi, vaikka valiokunnan kokous olisi vielä kesken. Tähän ei ole oikeudellista estettä. Valiokunta voi kuitenkin sopia, että myös poliittinen viestintä tapahtuu vasta kokouksen päätyttyä.

Eduskuntaryhmiltä on saatu lausunnot tarpeesta arvioida valiokuntaviestinnän periaatteita.

Käydyssä keskustelussa todettiin, että suurin osa ryhmistä tukee linjaa, jonka mukaan valiokunnan päätöksistä ei tiedoteta (ei virallisviestinnässä eikä eduskuntaryhmien tai edustajien tiedotteissa) ennen kokouksen päättymistä. Korostettiin, että sääntöjen tulee olla samat kaikille. Toisaalta huomautettiin, että valiokunnat ovat erilaisia, minkä vuoksi tarvitaan myös joustavuutta.

Lopuksi todettiin, että viestinnällä on valmius julkaista tiedote valiokunnan päätöksistä heti kokouksen päätyttyä. Osa valiokunnista on kuitenkin halunnut odottaa, että mietintö julkaistaan verkossa ennen tiedotteen lähettämistä.

4. Muut asiat

Ei muita asioita.